

Indenrigsministeren: Jeg har ikke nævnt Skanderborg som et i og for sig vigtigt Punkt, men det er dog ganske vist vigtigere end Fuldbro, og det var under Forudsætning af en Sammenligning imellem det i Loven af 1863 bestemte Fuldbro og hvad der nu af mig her er foreslaaet, at jeg meente, at det var heldigere at gaae til Skanderborg (Pehmann: Saa er jeg enig); men det forekommer mig derhos, at ogsaa Hensynet til selve denne By maa komme noget i Betragtning. Jeg er ganske enig med den ærede Taler i, at det i og for sig vilde være ønskeligt at lægge Jernbanen over Torriib. Jeg har udtalt dette, jeg troer allerede eengang før her i Salen, men i alt Fald gjentagne Gange i det andet Thing. Jeg er derimod ikke enig med ham i, at det vilde være muligt nu at sætte det igjennem, eller at det vilde være lettere nu at føre det igjennem, end da han tidligere maatte opgive Tanken om at faae en saadan heldigere Retning for Jernbanen slaaet fast. Derfor det nu var første Gang, at dette Spørgsmaal forelaa for Repræsentationen, om man skulde gaae fra Horsens over Torriib til Aarhus, eller om man skulde gaae fra Horsens over Skanderborg til Aarhus, tvivler jeg intet Dieblis om, at det vilde have kunnet lykkes at overbevise Fleertallet i begge Thing om, at Torriibbanen havde saamange Fordele fremfor den anden Linie, at Valget vilde være faldet paa den. Men dette Torriibspørgsmaal har jo en gammel Historie. Fuldbrolinien eller, hvad der omtrent er det samme, Skanderborglinien, er jo kommen frem som et Compromis mellem diametralt modsatte Anskuelse om den rigtige Retning for Banen, og de, der holde fast ved den Anskuelse, som hidtil paa ethvert Trin mere og mere er bleven trængt tilbage, holde naturligvis med tilbøbbest Styrke fast ved dette sidste Punkt, som de endnu have reddet. Jeg troer derfor, at det vilde have været fuldstændigt forgæves endnu eengang — og ganske vist er det nu den 11te Time dertil — at forsøge paa at drive Banen over Torriib igjennem. Jeg maa endnu gjøre opmærksom paa, at Arbejderne paa Banen mellem Aarhus og Horsens skulle paabegyndes nu, og at jeg derfor, forsaavidt det ikke lykkes i denne Session, om hvis Varighed vi

jo ikke kunne have nogen ganske bestemt Mening, at faae en Forandring fastslaaet, vil see mig i den Nødvendighed at lade Fuldbrolinien paabegynde, skjøndt den i mine Tanker staaer langt tilbage for det, der her er foreslaaet. Tebsstrup-Fuldbro-Stilling-Banen er i mine Tanker langt uheldigere end en Bane over Horsens-Skanderborg-Aarhus, om endog denne Bane atter staaer tilbage for Horsens-Torriib-Aarhus-Banen. Jeg troer, at man meget let ved nu at forsøge en ny Kamp for at opnaae det Bedste, vil bringe det dertil, at man maa opgive det Næstbedste og blive ved det, som nu er fastsat i Loven af 19de Januar 1863. — Vandveiens Betydning troer jeg ikke, at den ærede Taler anseer for meget større, end jeg gjør; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at det for mig staaer som om den her omhandlede Vandvei er overflødig; ikke at Silkeborg og Egnen deromkring jo har sin Betydning og vilde kunne fortjene at sættes i en lettere Forbindelse med Østlystens Havne, men den paagjældende Vandvei har i mine Tanker kun ringe Betydning, fordi netop Silkeborg allerede har en Vandvei, der yder de samme Fordele som Fuldbro-Vandveien kunde yde. Man vilde ved de to Vandveie kun skabe en Concurrence uden at frembringe nogen virkelig Lettelse. Hvad Silkeborg eller Midtjylland i mine Tanker trænger til, er en Jernbaneforbindelse og ikke et Supplement til den allerede tilstedeværende Vandforbindelse ad Gudenaen. Ogsaa for mig staaer det som en Fremtids og, som jeg vil haabe, en ikke altfor fjern Fremtids Opgave, at forsyne ogsaa den vestlige Deel af Jylland med en Jernbane, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at selv om Vestjylland bliver forsynet med den Bane, som den ærede Taler før antydede, vil Midtjylland ligesaalidt være hjulpet ved den, som det i dette Dieblis er hjulpet ved Østbanen. Landet er meget for bredt til, at Midten af det kan nøies med de nævnte to Linier, den ene langs Vestkysten, den anden langs Østkysten. Den naturlige Maade at hjælpe Midten af Landet paa vil, forekommer det mig, være at anlægge Sidebaner saa billigt som muligt, der forbinde det med Hovedstambanen, og som Hovedstambanen maa dog altid Østbanen betragtes.